

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 512/2019
10.04.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ и ДД из ..., ЋЋ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., које све заступа пуномоћник Душанка Шокић–Стаменковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 58/18 од 13.04.2018. године, у седници већа одржаној 10.04.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 58/18 од 13.04.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П1 110/16 од 06.07.2017. године која је исправљено решењем тога суда од 25.01.2017. године, тужена је обавезана да тужиоцима исплати по основу разлике основне плате за период од 01.05.2013. године односно 01.06.2013. године до 31.08.2014. године, по основу припадајућег додатка на плату за рад у сменама за исти период износе наведене у изреци првостепене пресуде са затезном каматом од 14.04.2017. године па до исплате и обрачунату затезну камату у износима означеним изреком пресуде као и да им накнади трошкове парничног поступка у износу од 530.372,00 динара. Одбијен је тужбени захтев тужилаца за исплату разлике основне зараде и додатка на плату за месец мај 2013. године.

Допунским решењем Основног суда у Руми П1 110/16 од 22.09.2017. године, обавезана је тужена да тужиоцима исплати затезну камату на износ трошкова поступка (530.372,00 динара) која је досуђена наведеном пресудом почев од 06.07.2017. године као дана пресуђења па до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 58/18 од 13.04.2018. године преиначио пресуду Основног суда у Руми П1 110/16 од 06.07.2017. године (исправљену решењем од 21.11.2017. године) и допунско решење од 22.09.2017. године тако што је одбио захтев тужилаца за исплату разлике основне плате за тражени период и додатак на плату за рад у сменама за исти период, као и за

трошкове поступка у износу од 530.372,00 динара са затезном каматом од пресуђења па до исплате. Обавезани су тужиоци да туженој накнаде трошкове спора у износу од 42.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију на основу члана 404. ЗПП, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија дозвољена као редовна, на основу члана 403. став 2. ЗПП.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, нити има других апсолутно битних повреда одредаба парничног поступка из члана 407. ЗПП, које би могле представљати разлог за уважавање ревизије тужилаца.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су запослени код тужене. Рад на радном месту тужилаца (осим тужиоца ЖЖ) је био организован по сменама на начин да су два дана радили смену у трајању од 8 сати од 6,00 до 14,00 часова, у наредна два дана од 14,00 до 22,00 часа а потом наредна два дана ноћна смена од 22,00 до 06,00 часова да би након тога тужиоци имали два слободна дана. У укупним коефицијентима плата тужилаца, коефицијенат за сменски рад износи 0,145 осим код тужиоца ЖЖ који није радио на режиму сменског рада. Вештачењем је утврђено да је тужиоцима у утуженом периоду исплаћена основна плата у нижем износу од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди РС те је утврђена висина мање исплаћене основне плате за сваког од тужиоца и обрачуната затезна камата на износе месечне разлике за назначени период. Вештачењем је утврђено да је увећање плате за сменски рад тужиоцима (осим ЖЖ) вредновано кроз коефицијенат 0,145 од основице, да она не одговара увећању плате од 28,6% и утврђена је разлика између исплаћене и припадајуће увећане плате за спорни период за сваког од тужиоца (осим за ЖЖ) као и обрачуната затезна камата на износе месечне разлике за утужени период. Такође је утврђено да нису реализована сва одобрена средства предвиђена за плате и додатке запослених у јавном сектору за 2013. и 2014. годину.

На основу тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио, да је захтев тужилаца за исплату разлике основне плате основан, јер су остала нереализована средства за плате и додатке запослених у јавном сектору у буџету Републике Србије за 2013. и 2014. годину. Тужиоцима, који су радили по сменама, по израженом правном ставу првостепеног суда припада и додатак на плату за сменски рад.

Супротно, по оцени другостепеног суда, колективним уговором не може се утврђивати основица за плате полицијских службеника уколико то није законом

прописано у смислу члана 56. Закона о буџетском систему. Обавезе које преузимају директни или индиректни корисници буџета морају одговарати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години према члану 54. Закона о буџетском систему. Како код буџетског финансирања није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду (по коме општим актом могу да се утврде већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом, као и друга права која нису утврђена законом осим ако законом није другачије одређено) јер се само Законом о буџету утврђују средства за плате полицијских службеника, тужиоци немају право на исплату разлике основне плате. Неоснован је и захтев тужилаца за исплату разлике увећане зараде по основу сменског рада у висини од 28,6% од основне плате са образложењем да право на такав додатак има само запослени коме се сменски рад уводи повремено а не и запослени који има континуирани сменски рад и коме је он вреднован кроз коефицијент плате.

Становиште другостепеног суда је правилно.

Плате полицијских службеника у спорном периоду су биле уређене Законом о полицији („Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 92/2011 и 64/2015) који је чланом 146. прописао да се плата састоји од основне плате, додатка на плату и допирноса из плате, те да се основна плата састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радно место, односно послове на којима се стаж осиграња рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност и сложеност послова.

Према члану 23. став 1. Посебног колективног уговора за полицијске службенике (који је био на снази у спорном периоду) Влада одређује основицу за обрачун плата полицијских службеника с тим да она не може бити нижа од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди РС и исплаћена у месецу који претходи месецу којим се утврђује основица, а према последњем коначно објављеном податку органа надлежном за послове статистике. Ставом другим прописано је да уколико одобрена средства у буџету намењена за плате не омогућавају утврђивање основице према ставу 1. овог члана, Влада може утврдити нижу основицу за обрачун плате полицијских службеника у складу са одобреним средствима у висини основице одређене за професионална војна лица.

Насупрот наводима ревидента, правилан је закључак другостепеног суда да тужиоци немају право на разлику основне плате. Основна плата полицијских службеника се састоји од основице коју утврђује Влада РС на основу одобрених средстава у буџету РС намењених за плате. Закон о буџетском систему садржи правило да се о основици плате може само преговарати. За заснивање финансијске обавезе током 2013. године захтевана је сагласност Министарства финансија по члану 27е Закона о буџетском систему, која није добијена. Стога се колективним уговором не може утврђивати основица за плате полицијских службеника уколико то није законом прописано у смислу члана 56. Закона о буџетском систему. Обавезе које преузимају директни или индиректни корисници буџета мора одговарати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години према члану 54. Закона о буџетском систему. Код буџетског

финансирања није могуће применити корективно правило из члана 8. став 2. Закона о раду, јер се само законом у буџету утврђују средства за плате полицијских службеника, због чега захтев тужилаца за исплату разлике основне плате није основан.

Неосновано је указивање у ревизији тужилаца да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је одбио захтев тужилаца за исплату разлике додатка на плату за сменски рад.

Наведени проценат увећања плате из члана 147а Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 92/11) и члана 187. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“ бр. 6/16 од 28.01.2018. године) важећем у спорном периоду (28,6% по основу рада у сменама), намењен је запосленима који раде на пословима на којима се сменски рад уводи повремено о чему није реч, јер тужиоци су континуирано радили у сменама (осим тужиоца ЖЖ). Како то правилно закључује другостепени суд, тужиоцима овај додатак не припада, јер им је рад у сменама изражен кроз коефицијент за обрачун плате при вредновању послова радног места и исплаћиван им је за сваки месец. Како је нередовност у раду на неким радним местима стални услов рада и тако вреднована кроз коефицијент, а на неким местима није стални услов рада већ се уводи повремено, то ни запослени на тим радним местима нису у истом положају, па се неосновано ревизијом указује да је материјално право погрешно примењено кад је одбијен захтев тужилаца по основу разлике додатка за сменски рад.

Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију тужилца као неосновану и одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић